

Utbildningsvetenskaplig kärna: Förskolans samhälleliga roll och uppdrag

Educational science: The societal role of preschool, general
didactics and the task of democracy
15 hp

Fristående kurs

9FVG04

Gäller från: 2024 VT

Fastställd av	Huvudområde	
Styrelsen för utbildningsvetenskap	Inget huvudområde	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2019-06-04	Grundnivå	G1N
Reviderad av	Utbildningsområde	
Utbildningsvetenskaps nämnd för kursplaner	Undervisningsområdet	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
2021-03-08; 2019-09-10	Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
VT 2019		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för beteendevetenskap och lärande		

Särskild information

Kursen organiseras i fyra delområden (a) utbildningshistoria, (b) didaktik och kunskap (c) förskollärarens profession och förskolans roll i samhället och (d) förskolans värdepedagogik.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet på grundnivå

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för grunddragen i förskolans historiska framväxt och förändrade kunskapstraditioner i relation till profession, familj, barn och barndom
- diskutera med stöd i litteratur och erfarenhet vad som kännetecknar förskolläraruppdraget
- diskutera förskolan som institution och dess utbildningsuppdrag
- relatera förskollärarens uppdrag till samhällets styrdokument, FN:s konvention om barnets rättigheter samt barn som demokratiska aktörer
- diskutera förskolans värdepedagogiska och demokratiska fostransuppdrag samt förskollärares yrkesetik
- identifiera centrala kunskapsområden inom didaktik
- diskutera olika typer av kunskap och hur kunskap väljs ut och organiseras i förskolan
- redogöra för hur social kategorisering bidrar till inkludering, exkludering och kategorisering i ett historiskt och samtida perspektiv
- visa grundläggande färdigheter i vetenskapligt skrivande

Kursinnehåll

I kursen tas utgångspunkt i de studerandes egna erfarenheter, barndom samt uppfattningar om vad som kännetecknar förskolläraryrket. Förskolan som institution diskuteras på en grundläggande nivå. Vidare behandlas mer övergripande olika perspektiv på barn, förskolläraryrket, lärande, fostran, omsorg och undervisning samt relationen mellan pedagog och barn. Förskolans historiska framväxt och de didaktiska frågorna liksom normativa och kritiska perspektiv på den pedagogiska verksamheten är andra viktiga inslag.

I kursen diskuteras olika typer av kunskap och hur kunskap väljs ut och organiseras i förskolan. Relationer mellan ålder, genus, etnicitet, klass, liksom begrepp som normalitet–avvikelse är genomgripande teman. Förskolans roll i förhållande till samhällets inkludering, exkludering och kategorisering av barn studeras.

I kursen problematiseras förskolans olika samhällsrelaterade funktioner och uppdrag såsom lärande, fostran och omsorg. Den politiska styrningen problematiseras också ur ett lokalt, nationellt och internationellt perspektiv med tonvikt på demokratins grunder, grundläggande värden och medborgarskap. Förskolans värdepedagogik och förskollärares yrkesetik diskuteras och problematiseras utifrån det demokratiska uppdraget. Vidare behandlas samspelet mellan utbildningssystemet och samhällets styrsystem, läroplansteori, lagar och förordningar, lärarnas uppdrag i relation till barn som demokratiska aktörer. FN:s konvention om barnets rättigheter (UNCRC) i relation till begrepp som barnperspektiv och barns perspektiv belyses.

Kursen syftar utöver innehållet ovan till att de studerande tillägnar sig ett kritiskt förhållningssätt och grundläggande färdigheter i att skriva vetenskapligt. Digitala presentationsformer används och muntlig framställning övas.

Undervisnings- och arbetsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbete och självständiga studier. Därutöver ska den studerande bedriva självstudier.

Examination

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten och självständiga studier. Huvuddelen av undervisningen sker på distans med hjälp av lärplattform.

Gäller för alla kurser oavsett betygsskala.

- Studerande som underkänts två gånger på kursen eller del av kursen har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle.

Om kursen har tregradig betygsskala (U – VG) gäller följande:

- Studerande som godkänts i prov får ej delta i förnyat prov för högre betyg.

För kurser där obligatoriska moment ingår gäller följande:

- Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Om LiU: s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Betygsskala

Tregradig skala, U, G, VG

Övrig information

Kursen reviderad 2020-04-02; Dnr LiU-2020-01361

Planering och genomförande av kurs skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.

Om undervisnings- och examinationsspråk

Undervisningsspråk visas på respektive kurstillfälle på fliken "Översikt".

Examinationsspråk relaterar till undervisningsspråk enligt nedan:

- Om undervisningsspråk är svenska ges kursen i sin helhet eller till stora delar på svenska. Observera att även om undervisningsspråk är svenska kan delar av kursen ges på engelska. Examinationsspråk är svenska.
- Om undervisningsspråk är svenska/engelska kan kursen i sin helhet ges på engelska vid behov. Examinationsspråk är svenska om kursen ges på svenska eller engelska om kursen ges på engelska.
- Om undervisningsspråk är engelska ges kursen i sin helhet på engelska. Examinationsspråk är engelska.